

Pradžia > ... > Jūsų Teisės > Pagrindinės Teisės > Netherlands

Valstybių narių geriausia patirtis taikant Chartiją

Turinį pateikė

Nyderlandai

Nyderlandai

Kaip Chartija taikoma jūsų šalyje ir informuotumas apie ją.

1. Vyriausybės politika, skatinanti teisės aktų leidėjus, administracines institucijas, teisėsaugos institucijas ir teismus taikyti Chartiją ir geriau su ja susipažinti

2020 m. nacionaliniame žmogaus teisių veiksmų plane vyriausybė paaiškina, kaip ketina apsaugoti ir puoselėti žmogaus teises Nyderlanduose. Chartija priklauso veiksmų plane aprašyti „žmogaus teisių infrastruktūrai“, t. y. (valdžios sektoriaus) organizacijų ir asmenų, prisidedančių prie žmogaus teisių apsaugos Nyderlanduose, teisei sistemai. Joje teigiama, kad Chartija, palyginti su Konstitucija ir EŽTK, yra šiuolaikiškiausias ir išsamiausias pagrindinių teisių dokumentas. Taip pat paaiškinamas ryšys tarp šių pagrindinių teisių dokumentų.

Integruoto vertinimo gairėse (IAK) pateikiamas pagrindinių teisių kontrolinis sąrašas <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/integraal-afwegingskader-voor-beleid-en-regelgeving/6-wat-het-7> politikai ir taisyklėms rengti. Daroma nuoroda į Chartiją, kuri gali būti taikoma. Teisės aktų rengimo instrukcijose taip pat nurodyta, kad rengiant nuostatas reikėtų atsižvelgti į tai, kaip jos susijusios su viršesne teise, įskaitant Chartiją.

Teisėkūros akademija (Academie voor wetgeving) rengia kursus valstybiniais teisininkams ir teisės aktų rengėjams (Europos ir tarptautinės teisės akademija | Teisėkūros akademija / Valstybinių teisininkų akademija), kad būtų skatinama taikyti ES pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija) ir geriau su ja susipažinti. Šie kursai (įskaitant e. mokymosi forma) siūlomi teisėjams (stažuotojams), prokurorams bei jų teisininkams ir kitiems (žr. „Paieška – SSR“, SSR – teisminių institucijų mokymo ir studijų centras).

Rengiant teisės aktus taip pat jau reguliariai atsižvelgiama į Chartijoje įtvirtintas pagrindines teises. Tai daroma, pavyzdžiui, įgyvendinant direktyvas ir reglamentus, taip pat „standartinių“ teisės aktų (kaip antai COVID-19 srities) atveju. Valstybės tarybos patarimojo skyriaus rekomendacijose vyriausybei dažnai nurodoma, kad vyriausybė turėtų įvertinti naujus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų atsižvelgiant į Chartijos nuostatas. Patarimojo skyriaus parengtame įvertinimo plane skaitmeninio srityje konkrečiai raginama atkreipti dėmesį į Chartijoje nustatytas pagrindines teises (7, 8 ir 21 straipsniai).

2. Priemonės, padedančios geriau suprasti Chartiją ir kada ji taikoma

Politikos formuotojams ir teisės aktų rengėjams parengtas specialus [Chartijos taikymo vadovas](#). Dokumente paaiškinama, kada taikoma Chartija ir kokios Chartijoje įtvirtintos pagrindinės teisės užtikrina didesnę apsaugą nei Konstitucija ir Europos žmogaus teisių konvencija (EŽTK). Šį vadovą, be kita ko, galima rasti Užsienio reikalų ministerijos Europos teisės ekspertų centro ([Expertisecentrum Europees recht](#), ECER) svetainėje. Šioje svetainėje pateikiama daugiau (bendros) informacijos apie Chartiją ir nuorodos į Europos Komisijos metines jos taikymo ataskaitas, taip pat į ES pagrindinių teisių agentūros (FRA) ataskaitas. ECER reguliariai skelbia ataskaitas apie naujus Europos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimus, kurios taip pat skelbiamos informaciniame biuletenyje.

Amsterdamo apeliacinio teismo Europos teismų praktikos informaciniame biuletenyje ([Nieuwsbrief Rechtspraak Europa](#)) kas mėnesį apžvelgiama Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) ir Teisingumo Teismo praktika, be kita ko, Chartijos reglamentuojamose srityse. Informaciniame biuletenyje pateikiama informacija apie atitinkamus bendro pobūdžio arba specializuotus (pvz., baudžiamosios teisės ar migracijos teisės srities) mokymus ir seminarus apie Chartiją.

Be to, galima rasti įvairių (Nyderlandų) akademinį leidinių apie Chartiją keliose teisės srityse (žr. 5 skirsnį toliau).

3. Kitų ES šalių ar kitų ES suinteresuotųjų subjektų parengtų Chartijos priemonių naudojimas ir skatinimas

FRA ataskaitas ir Chartijos taikymo gaires, su Chartija susijusias e. mokymosi priemones ir vadovus galima rasti [ECER](#) svetainėje. Ten galima rasti visas Europos Komisijos metines ataskaitas Chartijos taikymo srityje ir ES Audito Rūmų Tyrimų ir dokumentacijos direktorato teminę lentelę.

Bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, siekiant skatinti naudotis ES pagrindinių teisių chartija ir didinti informuotumą apie ją

4. Žmogaus teisių gynėjų ir nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

Neseniai sukurta žmogaus teisių ir vietos valdžios platforma, skirta teikti informaciją apie žmogaus teises vietos valdžios institucijose ir ja keistis. Platforma yra Vidaus reikalų ministerijos, Nyderlandų savivaldybių asociacijos (VNG), Nyderlandų žmogaus teisių instituto ir Nacionalinio ombudsmeno bendradarbiavimo projektas. Ji taip pat galėtų būti naudojama keičiantis informacija ir ekspertinėmis žiniomis apie Chartiją (ir į ją įtrauktas konkrečias pagrindines teises).

5. Nacionalinių valdžios institucijų ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

Nyderlandų universitetai reguliariai kalba apie (praktinę) Chartijos reikšmę. Pvz., minint Chartijos 10 metų sukaktį [Radboudo universitete](#) ir kitur buvo surengti įvairūs simpoziumai, kuriuose mokslininkai, valstybiniai teisininkai ir teisėjai aptarė jos svarbą įvairioms teisės sritims. Po to buvo išleista knyga (J. Krommendijk, H. C. F. J. A. de Waele and K. M. de Zwaan (eds), *Tien jaar EU-Grondrechtenhandvest in Nederland. Een impact assessment (ES pagrindinių teisių chartijos dešimtmetis Nyderlanduose. Poveikio vertinimas)* Deventer: Wolters Kluwer 2019).

[Utrechto universitetas](#) taip pat organizuoja studijų dienas teisėjams, advokatams ir prokurorams, kad pagilintų žinias ir informuotumą apie Chartiją.

6. Nevyriausybinių iniciatyvų pavyzdžiai, kaip jūsų šalyje skatinama naudotis Chartija ir didinamas informuotumas apie ją

2020 m. Nyderlandų žmogaus teisių teisininkų komitetas (Nederland Juristen Comité voor de Mensenrechten, NJCM) surengė trečiąjį [simpoziumą dėl Chartijos](#). Ta proga buvo aptarta Chartijos pridėtinė vertė teisinei praktikai. Pranešėjų nuomonės buvo išleistos atskiru leidiniu *Nederlands Tijdschrift voor de Mensenrechten* (NTM, 45 tomas, 2020 m., Nr. 1).

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.